

แบบอย่างและแนวทางการปลูก

ไผ่หน่อฤดู

ขายหน่อ & ลำ

ทำเงินทั้งปี

- บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสะอาด
- เรียบเรียง : วัชรวิชญ์นามนัต ดิโนรมรัมย์

แผนทอนิต 11 สอนไม้
รวยได้ทั้งปี

- ไอเดียเด็ด...แปรรูปหน่อไม้ไอซ์
กิโลละ 1,000 บาท
- ปลูกไผ่ขายลำ...ทำรวนง่าย
รายได้ขึ้นยืน
- ไผ่เลี้ยง 3 ฤดู...ปลูกครั้งเดียว
เก็บตลอดปี...มีตลาดรอ
- ไผ่ตบอินโด...ขายหน่อสด
จับตลาดอีสาน...อยู่หมัด

แบบอย่างและแนวทางการปลูก

ไผ่หนอกฤดู

ขายหน่อ & ลำ

ทำเงินทั้งปี

- บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสาอด
- เรียบเรียง : ญัตติขณามนต์ ดินรมรัมย์

แผนทอนิต 11 สอนไม้
รวยได้ทั้งปี

- ไอเดียเด็ด...แปรรูปหน่อไม้ไอซ์
กิโลกรัมละ 1,000 บาท

- ปลูกไผ่ขายลำ...ทำรวนง่าย
รายได้ขยับขึ้น
- ไผ่เลี้ยง 3 ฤดู...ปลูกครั้งเดียว
เก็บตลอดปี...มีตลาดรอ
- ไผ่ตบอินโด...ขายหน่อสด
จับตลาดอีสาน...อยู่หมัด

เหง้าไผ่ข้างหม่นขายยกต้นพร้อมปลุกต่อ

สวนไผ่หลังสามลำตัดหน้างูสะอาดตา

ไผ่อกฤดู ยายหน่อ & ลำ ทำเงินทั้งปี

การหมกหน่อ

เทคนิคปลูกเอียง 45 องศา ช่วยให้หน่อแทงดี

การคลุมโคนด้วยซีเถ้าแกลบ

ไพน่อกฤต ยายหน่อ & ลำ ทำเงินทั้งปี

ลำไผ่รอขายไปทำไม้ค้ำลำไย

ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ไม้เลื่อย

ไผ่หน่อ & ลำ ทำเงินทั้งปี

แปลงแม่พันธุ์ไผ่กิมชุง

กิ่งไผ่ตงศรีปราชญ์พร้อมจำหน่าย

ไผ่ดอกฤดู ยายหน่อ & ลำ ทำเงินทั้งปี

เกษตรกรเมืองเหนือ
ปลูกไผ่บงหวานเพชรน้ำผึ้งมาตรฐาน Q
พร้อมชูจุดเด่น รสหวาน กินสดได้
มีผลผลิตต่อเนื่องตลอดปี
แถมตั้งราคาขายเองได้คุ้ม!

คุณโย-ธรรมรัตน์
บุญธรรมมี เกษตรกรหน้า
ใหม่ในวงการไผ่ ผู้ใช้ระยะ
เวลาเพียง 3 ปี ก้าวขึ้นสู่
การเป็นเกษตรกรแถวหน้าผู้
เชี่ยวชาญด้านการปลูกไผ่บง
หวานเพชรน้ำผึ้งมาตรฐาน
Q ทำให้อนอกฤดูได้ช่วยให้
มีผลผลิตต่อเนื่องตลอดปี
จนสามารถรองตลาดท้อง
ถิ่น ขายส่งทั้งร้านอาหารและ
ร้านค้าในจังหวัดเชียงใหม่
สร้างรายได้ดีแบบไม่ต้องมี
พ่อค้าคนกลางเอี่ยว

คุณโย-ธรรมรัตน์ บุญธรรมมี
เจ้าของสวนไผ่บุญธรรมมี
(สัมภาษณ์ ปี พ.ศ.2558)

จากลูกชาวนาสู่เกษตรกรผู้ค้าไฟ

โดยคุณโย เล่าย้อนความถึงจุดเริ่มต้นการปลูกไผ่บนเนื้อที่ 3 ไร่ (เฉพาะไผ่บงหวาน 1-2 ไร่) ให้ฟังว่า “ครอบครัวผมทำนามาเป็นสิบๆ ปีแล้ว แต่ผมอยากลองมองหาพืชอย่างอื่นที่ได้ผลตอบแทนดีมาทำแทนข้าวบ้าง ซึ่งตอนนั้นผมยังทำงานอยู่ที่กรุงเทพฯ และเริ่มหาข้อมูลว่าพืชตัวไหนดี จนมาอ่านเจอบทความในนิตยสารเกษตรเล่มหนึ่งเขาบอกว่าไผ่ขาดแคลนต้องนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านมาผลิตเป็นตะเกียบ ผมก็เลยเริ่มศึกษาเรื่องไผ่ จากนั้นก็เริ่มทดลองปลูกไผ่เพื่อขายหน่อในพื้นที่ 1 ไร่ก่อนค่อยๆ เพิ่มจำนวนเป็น 2 ไร่ และที่เลือกปลูกไผ่ขายหน่อดูก่อนเพราะเป็นของที่คนกินตลอดน่าจะไปได้ดี”

ซึ่งสำหรับไผ่ที่คุณโยเลือกปลูกในสวนของเขาช่วงแรก คือ ไผ่บงหวานเพชรน้ำผึ้ง และไผ่กิมซุง เพราะพิจารณาจากผลผลิตของหน่อที่ไผ่ 2 สายพันธุ์นี้สามารถทำหน่อนอกฤดูได้ดี

คุณโยโชว์การขุดหน่อไผ่

โดยปลูกไผ่บงหวาน 90% และไผ่กิมซุง 10% โดยเฉพาะไผ่บงหวานไผ่ทองถิ่นของจังหวัดเลยที่ได้มีการคัดสายพันธุ์ของคุณเปียวรรณ บดีรักษา จนสำเร็จเป็นไผ่บงหวานเพชรน้ำผึ้งรสชาติหน่อมีความโดดเด่นจากหน่อไม้พันธุ์อื่นๆ ตรงที่มีความหวานกรอบ กินสดได้ เอาไปนึ่งหรือต้มก็มีกลิ่นหอมคล้ายข้าวโพด เรียกได้ว่าลบบำบอกเล่าที่ว่ากินหน่อไม้แล้วปวดตามข้อ หัวเข่า ไปได้เลย เพราะไผ่ชนิดนี้ไม่มีไซยาไนด์ (ส่วนที่มีรสขม) จึงสามารถกินสดได้แบบไม่ต้องต้มน้ำทิ้ง

หน่อสมบูรณ์พร้อมเก็บเกี่ยว

ปลูกไผ่...ไม่ต้องแคร่มากก็อยู่ได้

การปลูกไผ่ไม่มีการเตรียมพื้นที่ปลูกเหมือนพืชทั่วไปคือเริ่มจากการตัดหญ้ากำจัดวัชพืช และพลิกหน้าดินโดยการไถตะ ไถพรวน และหากเป็นพื้นที่ราบจำเป็นต้องมีการยกร่องเพื่อช่วยเรื่องการระบายน้ำ ส่วนพื้นที่ลาดเอียงก็ไม่จำเป็นต้องยกร่อง เพราะไผ่เป็นพืชที่ปลูกง่าย โตไว ซึ่งการไถพรวนเพื่อเตรียมพื้นที่จะมีข้อดีคือในระหว่างปีแรกที่รอผลผลิตจากไผ่เกษตรกรก็สามารถปลูกพืชล้มลุก เช่น ข้าวโพด พักทอง ผักทั่วไป เพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตไปก่อนได้ หรือหากไม่มีเวลาจะปลูกทั้งปลูกช่วงก็ไม่ต้องไถพรวนปลูกไปเฉยๆ ไผ่ก็ยังอยู่ได้ ซึ่งคุณโยเล่าถึงวิธีการปลูกไผ่บงหวานให้ฟังว่า

“การปลูกจะเลือกไผ่ที่มีการขยายพันธุ์ด้วยวิธีชูดเหง้ามาชำถุงเพราะจะช่วยให้แตกกอเร็วกว่า การชูดหลุมควรมีขนาดความกว้าง 40 เซนติเมตร ลึก 30 เซนติเมตร และควรเว้นระยะห่างระหว่างแถว 4-5 เมตรและระหว่างต้น 2 เมตร (170-180 ต้น/ไร่) ก่อนนำต้นพันธุ์ลงปลูกควรรองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ใส่คลุกเคล้ากับดินก้นหลุม 2-3 กำมือ จากนั้นนำต้นไผ่ลงปลูกและรดน้ำทันที ประมาณ 1-2 เดือน ไผ่ก็จะเริ่มแตกใบและให้หน่อเพื่อสร้างลำแล้ว”

การดูแลรักษา

สำหรับ **การให้น้ำ** โดยทั่วไปจะรด 2-3 วัน/ครั้ง โดยใช้หัวมินิสปริงเกอร์เล็กๆ 1 หัว/ต้น เปิดครั้งละ 10 นาที หนักร้อนเปิดเช้า-เย็น ส่วนหน้าฝนไม่ต้องให้ก็ได้ ส่วน **การให้ปุ๋ย** ในช่วงปีแรกเมื่อปลูกได้ประมาณ 1-2 เดือน ให้ใส่ปุ๋ยซีไก่ออบโค่น 1-2 กิโลกรัม ปล่อยทิ้งไว้ 3-4

เดือนค่อยให้อีกครั้ง โดยค่อยๆ เพิ่มปริมาณปุ๋ยขึ้นเรื่อยๆ ตามขนาดกอ จนกระทั่งเมื่อไผ่อายุได้ 8-9 เดือน ก่อนจะเริ่มเก็บผลผลิตต้องใส่ปุ๋ย 4-5 กิโลกรัม/ต้น

กระทั่งเข้าสู่ปีที่ 2 การให้ปุ๋ยจะลดลง เหลือปีละ 2 ครั้ง คือ หลังจากแทงกอแล้ว ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-มกราคมจะใส่ปุ๋ยขี้ไก่ ประมาณ 10 กิโลกรัม/ต้น และขี้เถ้าแกลบจาก

การคลุมโคนด้วยซีเมนต์

โรงงานไฟฟ้าชีวมวลกลบโคน จากนั้นดูแลรดน้ำตามปกติ จนเข้าสู่เดือนกรกฎาคมที่ฝนยังไม่ตก ชุกให้ใส่ปุ๋ยซีไคอีก 10 กิโลกรัม/กอ โดยคุณโยให้เหตุผลสำหรับการใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 ในตอนนี้ว่า

“การให้ปุ๋ยในเดือนกรกฎาคมเพราะก่อนหน้านี้ในช่วงหน้าแล้งประมาณเดือนมีนาคม-พฤษภาคม เรามีการเก็บผลผลิตที่ออกเยอะในช่วงแล้งมาตลอด ทำให้ไฟใช้เราดูอาหารในดินไปมากจึงต้องมีการใส่เสริม”

หน่อที่ต้องคลุมโคน

การเลือกหน่อคุณภาพดีจำเป็นต้องคัดกันตั้งแต่ในสวน โดยคุณโยบอกว่า เขาให้ความสำคัญกับการเลือกหน่อ เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกต้องมีการคลุมโคนหรือสุมโคน หลังจากใส่ปุ๋ยทุกครั้งต้องคลุมโคนด้วยซีเมนต์ โดยจะให้ปลายหน่อโผล่พ้นพื้นวัสดุที่คลุม 1-2 นิ้ว ก่อนจะขุดลงไปใต้ดินตัดหน่อที่มีขนาดความยาว 15 เซนติเมตร มีความอวบอ้วน ไม่ป่องโยให้เป็นข้อปล้อง จะได้เนื้ออ่อนหวาน กรอบอร่อย

ทำนอกฤดูง่ายมีผลผลิตกินยาวตลอดปี

สำหรับไฟโดยทั่วไปจะให้ผลผลิตมาในเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม หลังจากนั้นผลผลิตก็จะน้อยและหมดฤดูไป ซึ่งหากเกษตรกรเริ่มปลูกไผ่บงหวานในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์เมื่ออายุครบ 10 เดือนก็เป็นช่วงที่หมดฝน ซึ่งเป็นช่วงที่เตรียมจะทำนอกฤดูพอดี แต่ด้วยพื้นที่

คงความสดด้วยการแช่น้ำแข็ง

หน่อไม้สดพร้อมบรรจุถุงจำหน่าย

ทางภาคเหนือมีอากาศเย็นผลผลิตจึงยังทยอยออกไม่มาก ซึ่งในช่วงนี้ก็จะเป็นช่วงที่ต้องมีการบำรุงให้น้ำให้ปุ๋ยไปก่อน และเมื่อเข้าสู่เดือนมีนาคมเมื่อฤดูร้อนมาผลผลิตของเขา ก็จะพร้อมออกสะพรั่งให้เก็บขายได้ทันที

ผลผลิตดีได้มาตรฐาน Q

หน่อบงหวานกินสดก็ได้เอาไปตำส้มตำก็อร่อย

โดยปีแรกๆ ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 600-700 กิโลกรัม/ไร่ พอถึงปีที่ 2 ที่ไผ่มีความสมบูรณ์จะให้ผลผลิตสูงถึง 1.5 ตัน/ไร่ ซึ่งคุณโยบอกว่า นอกจากการให้น้ำใส่ปุ๋ยแล้ว การไถ่ลำและสาangk ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ปลูกควรทำ

“ไผ่บงหวานเมื่อโตขึ้นลำจะค่อนข้างโน้ม ดังนั้นผู้ปลูกจึงควรเรียนรู้วิธีการตัดแต่งไว้ลำและสาangk เพื่อให้แสงแดดส่องผ่านได้ทั่วถึง ช่วยให้ต้นไผ่มีผลผลิตหน่อที่ดี โดยไผ่บงหวานจะออกมากในชุดแรกเดือนเมษายน-มิถุนายน เกษตรกรต้องไถ่ลำใหม่ต่อเนื่องยาวรอเพื่อที่จะช่วยให้มีผลผลิตออกเป็นชุดที่ 2 ในเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ซึ่งหากเราไม่ไถ่ลำใหม่อย่างต่อเนื่องเตรียมไว้ นอกจากผลผลิตน้อยลง

หน่อบงหวานเพชรน้ำผึ้งเกรด A

แล้วหน่อที่ได้ก็จะมีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ ซึ่งปกติไผ่บงหวานควรไว้ลำอย่างน้อย 10 กว่าลำเพราะเป็นไผ่ขนาดเล็ก และใน 1 ปี จะมีการสางกอเอาลำเก่าทิ้งช่วงฤดูหนาวซึ่งเป็นช่วงที่ไผ่พักตัวเพื่อเตรียมความพร้อมและกระตุ้นให้เกิดการแตกหน่อขึ้นลำใหม่ที่สมบูรณ์ต่อไป โดยการสางกอควรทยอยทำไปเรื่อยโดยสังเกตเลือกตัดต้นเก่าทิ้งเลี้ยงให้อยู่ประมาณ 15-20 ลำ/กอ”

ผลผลิตคุณภาพเจาะตลาดในพื้นที่ง่าย ถึงราคาขายเองสบาย

หากพูดถึงแง่การตลาดเนื่องจากผลผลิตไผ่บงหวานหากเทียบกับไผ่ตง ไผ่กิมชุ้ง จะให้ผลผลิตที่น้อยกว่า โดยจากการที่เก็บข้อมูลปกติไผ่บงหวานจะให้ผลผลิต 1-1.5 ตัน/ไร่/ปี แต่สำหรับไผ่ตงหรือกิมชุ้ง จะอยู่ประมาณ 3 ตัน/ไร่/ปี โดยคุณโยกกล่าวว่า

“สิ่งสำคัญของการปลูกไผ่จำเป็นต้องดูแลตลาดในท้องถิ่น อย่างผมเองปลูกอยู่ห่างจากเมืองแค่ 10 กว่ากิโลเมตร ทำให้ขายต่อกรขนส่งและเชียงใหม่ก็มีร้านอาหารเยอะ ผมทำเองขายเองทำให้ได้ราคาสูงเพราะไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง โดยราคาขายหน่อไม้สดในห้าง (ริมปิง) จังหวัดเชียงใหม่จะอยู่ที่กิโลกรัมละ 100 บาท หรือแบ่งขายถุงละ 1/2 กิโลกรัม 49 บาท ซึ่งขนาดของหน่อที่ตลาดต้องการเกรด A จะอยู่ที่ 4-6 หน่อ/กิโลกรัม (70-100 บาท) เกรด B 6-8 หน่อ/กิโลกรัม (60 บาท) เพราะเวลาขายใส่ถุงขายปลีก แบ่งซังขายที่ละ 2-3 หน่อก็สามารถทำได้ง่าย แถมทำอาหารได้หลากหลาย เมื่อผมทำขายส่งในร้านค้าคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็ขายในราคาเดียวกัน ก็ได้รับผลตอบรับดีเพราะรสชาติไม่เหมือนหน่อไม้ทั่วไปอร่อยกินสดได้ อย่างผมเองก็ปลูกไม่ได้เยอะเพราะมี

ข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ จึงทำให้สามารถส่งร้านอาหาร เอ็นโฌยงเป็นประจำได้แค่ 1 ร้าน และต้องส่งให้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี”

ซึ่งนอกจากการปลูกเพื่อขายส่งตลาด คุณไผ่ยังแนะนำว่า สามารถปลูกไว้กินในครัวเรือน หรือปลูกขายส่งร้านอาหารแบบเขาทำก็ได้ เพราะในขณะนี้ปริมาณของหน่อไผ่บงหวาน เพชรน้ำผึ้งนั้นไม่เพียงพอกับความต้องการ หากเกษตรกรละแวกใกล้เคียงสนใจปลูกก็สามารถติดต่อเป็นเครือข่ายร่วมกับคุณไผ่ได้

หรือหากท่านใดต้องการขอความรู้เรื่องการปลูกไผ่บงหวานเพชรน้ำผึ้งเพิ่มเติมก็สามารถติดต่อได้ที่ สวนไผ่บุญธรรมมี เลขที่ 146/1 หมู่ 12 บ้านดอนไฟ ตำบลบ้านแหวน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 50230 โทร.08-4559-6691 FB : Thammarat Boonthammee

